

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibus Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

18. Iota vnum aut apex non præteribit à lege, donec omnia fiant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

ciusdem libri cap. 30. *Vnde venit Dominus legem non soluere, sed adimplere. nisi ut perceptis promissorum figuris, qua reddita veritate adimpleta sunt atque sublata, ipsa quoque precepta per nouitatem Spiritus impleantur in nobis?* Et alio in loco. *Gratia pertinet ad charitatis plenitudinem, veritas ad Prophetiarum impletionem, & quia virumque per Christum, ideo non venit soluere legem aut Prophetas, sed adimplere.* Hæc ille eiusdem operis lib. 17. cap. 6. Idem docet in exposit. quarundam proposit. in epist. ad Rom. Sic etiam hunc locum exponit Chrysoft. hom. 16. in Matthæum.

18. *Iota vnum aut apex non præteribit à lege, donec omnia fiant.*

Quia hæc verba de legis mandatorum impletione Catholici intelligunt, ut plerique patres exponunt, & ipse maxime August. de serm. Domini in monte lib. 1. cap. 15. & Retract. lib. 1. cap. 19. insurgit hæreticus, & infert vniuersam legem necessariò ab iis esse seruandam, qui per legis obseruantiam iustificari volunt: quæ vniuersa obseruatio quia in nullo reperitur, ideo ex mandatorum obseruatione neminem iustificari posse. Sed respondendum est, totam legem mandatorum ad salutem & iustitiam consequendam etiam ad vnum apicem hoc sensu adimpleri per gratiam Christi, quia facit gratia Christi ut maiora mandata de facto impleantur, & ignoscit gratia Christi quæ circa minora mandata in quotidianis peccatis præmittuntur, ut in opere de Iustificatione lib. 6. cap. 8. accuratè olim explicuimus. Sic August. hæc Christi verba pertractans ait, *illa quidem vehementem perfectionis expressionem continere, sed ea mensura perfectionis humane quanta in hac vita potest esse perfectio. Quare quum in cæteris Dei mandatis hoc vnum sit quod iubemur orare, Dimitte nobis debita nostra. profectò omnia mandata facta deputantur, quando quicquid non sit ignoscitur.* Hæc ille. Rursum in Psal. 118. *In via Domini, id est, in fide pia quisquis ambulat, aut peccatum non operatur, aut si quid à deuante committitur, propter viam non imputatur, quia per orationem fidei ignoscitur, & tanquam non fuerit operatus accipitur.* Hæc ille. Nempe quia tota Iustitia hominis Christiani non in sola obedientia legis, sed etiam in remissione peccatorum consistit (vnde vtrique hæc pars in Scripturis Iustitia vocatur) fiunt omnia legis vsque ad vnum apicem, quia vel legi obeditur

*Vniuersa
lex quo-
modo ad-
implenda.*

*Retract.
lib. 1.
cap. 19.*

Conc. 3.

obeditur in grauioribus, vel omnis transgressio in leuio-
 ribus ignoscitur. Sed insurgit iterum hoc loco Calvinus &
 ait. *Prodigiosus est eorum stupor, quos non pudet sacrilega in-
 dulgentia remittere quod Deus seuerè exigit, & venialis de-
 licti prætextu legis iustitiam pessundare.* Hæc ille hoc loco.
 Sed venialis delicti prætextu legis iustitia non pessunda-
 tur, quia & *venialia delicta à lege argui & contra legis iustitiã*
fieri docemus cum Augustino, & contra legis perfectionem
ad quam contendere semper oportet, non autem contra
*rectitudinem necessariam faciunt; ideòque quàm diu con-
 tra illa pugnatur, legis iustitia integerrimè seruetur, vt mul-
 tis in locis Augustinus docet; maximè in libro de perfe-
 ctione iustitiæ. Vide opus nostrum de Iustificatione lib. 6.
 cap. 13. & seqq.*

*Lib. de
nat. &
grat. c. 126*

21. *Audistis quia dictum est antiquis, &c.*

A It hoc loco superbus Calvinus, *deceptos esse multos ve-
 terum, qui putarunt hanc esse legi correctionem, ac Chri-
 stum suos Discipulos in altiore perfectionis gradum extollere,
 quàm potuerit Moyses populũ suum. Moxq; multis verbis do-
 cet, legem in se perfectã fuisse, nullòsq; legis defectus hic à Chri-
 sto corrigi.* Postremò concludit, *non esse fingendum Christum
 nouum legislatorem, qui ad æternam Patris sui iustitiã aliquid
 addit, sed tanquàm fidum interpretem audiendum esse.* Cæte-
 rum Christum verè legislatorem fuisse, & ad æternam Patris
 sui iustitiam aliqua mandata addidisse, tum forma loquendi
 qua Christus hic vsus est, tũ aliæ Scripturæ manifestè docent.
 Hic enim docens, *Ego dico vobis, suã præcipiendi authorita-
 tem ostendit. (dicendi enim verbum, ait ipse Calvinus, ad illa
 verba, Diligite inimicos, denũciare vel præcipere hoc loco signi-
 ficat) quũ reliqui Prophete nunquã sic locuti fuerint, sed: Hæc
 dicit Dominus.* Vnde & postea sequitur in fine totius Cõcio-
 nis, *Cũ consummasset Iesus verba hæc, admirabantur turbã*
*super doctrina eius. Erat enim docens eos sicut potestatem habens,
 & non sicut Scriba & Pharisei. Quare legẽ quidem in multis
 interpretatur hic Christus, sed tum hanc ipsam interpreta-
 tionẽ tanquàm legislator promulgat (est enim legislatoris nõ
 tantum leges ferre, sed etiã eas interpretari) tum in quibusdã*
*etiam corrigit legem veterem, vt De non dimittendã uxore
 nisi fornicationis causa, quum in ea liceret dimittere quauis
 ex causa, dato libello repudij; De non iurando omnino; veterem.*

*Christus
verè legi-
lator*

*Infra
Matth. 7.*

*Christus
corrigit
legem ve-
terem.*